

DUO

ONDERWIJSONDERZOEK & ADVIES

Rapportage Onderzoek Werkdruk

Utrecht, juli 2018

Postbus 681

3500 AR Utrecht

Telefoon: 030 263 10 80

e-mail: info@duo-onderwijsonderzoek.nl

website: www.duo-onderwijsonderzoek.nl

INHOUDSOPGAVE

1	ACHTERGROND EN DOELSTELLING ONDERZOEK	2
2	OPZET EN UITVOERING VAN HET ONDERZOEK.....	3
	2.1 Methode van onderzoek	3
	2.2 Respons.....	3
	2.3 Vragenlijst.....	4
	2.4 Leeswijzer	4
3	SAMENVATTING BELANGRIJKSTE RESULTATEN	5
4	RESULTATEN.....	6
	4.1 Extra vacatures.....	6
	4.2 Inzet extra middelen	8
	4.3 Zomerschool.....	10
5	UITGEBREIDE RESPONSVANTWOORDING.....	11

Separaat: Bijlage – Antwoorden op de open vragen

1 ACHTERGROND EN DOELSTELLING ONDERZOEK

DUO Onderwijsonderzoek & Advies, specialist op het gebied van onderwijsonderzoek, heeft in opdracht van de PO-Raad een onderzoek verricht naar de werkdruk (o.a. waar de gelden die voortkomen uit het Werkdrukakkoord aan worden besteed). De PO-Raad wil hiermee beter inzicht krijgen in actuele ontwikkelingen wat helpt bij het vertegenwoordigen van de belangen van het primair onderwijs.

Deze rapportage bevat de resultaten van het onderzoek.

2 OPZET EN UITVOERING VAN HET ONDERZOEK

2.1 Methode van onderzoek

Het onderzoek is uitgevoerd onder bestuurders in het primair onderwijs. De PO-Raad heeft daartoe een bestand aangeleverd met de namen en e-mailadressen van de bestuurders.

Het veldwerk is online uitgevoerd in de periode van 28 juni tot en met 10 juli 2018 en heeft als volgt plaatsgevonden:

- De bestuurders hebben we een e-mail met een uitnodiging gestuurd. In deze e-mail hebben we een persoonlijke link verwerkt waarmee de bestuurders de vragenlijst konden activeren (en invullen via een browser).
- De vragenlijst werd vervolgens door de bestuurders online ingevuld.
- Gedurende de dataverzamingsperiode is er één reminder verstuurd (naar de bestuurders die de vragenlijst nog niet hadden ingevuld).

De technische realisatie van het onderzoek is door DUO Onderwijsonderzoek & Advies in eigen beheer uitgevoerd en gemanaged. Voorzieningen zijn getroffen dat elke respondent slechts één vragenlijst kon invullen. Tevens was het mogelijk om, indien de invulling van de vragenlijst moest worden afgebroken, verder te gaan met het invullen van de vragenlijst vanaf het punt waar men gebleven was (door opnieuw op de link te klikken).

2.2 Respons

In totaal is een netto-respons van 315 bestuurders gerealiseerd, hetgeen neerkomt op een responspercentage van 39% (zie ook deel 5 voor een uitgebreide responsverantwoording).

Respons	Aantal
Uitgenodigd (alle bestuursleden)	814
Geen medewerking/geen reactie	499
Aantal bestuursleden dat medewerking heeft verleend	315
Responspercentage	39%

2.3 Vragenlijst

De vragenlijst voor het onderzoek is in nauw overleg tussen DUO Onderwijsonderzoek & Advies en de PO-Raad opgesteld.

2.4 Leeswijzer

In *deel 3* is de samenvatting van de belangrijkste resultaten opgenomen.

De resultaten van het onderzoek zijn in *deel 4* weergegeven in grafieken en tabellen. We hebben voor alle vragen onderzocht of er significante verschillen in de resultaten zijn naar: omvang bestuur (aantal scholen onder het bestuur) en regio. Significante verschillen zijn in de tekst vermeld. In *deel 5* is een uitgebreide responsverantwoording opgenomen. De antwoorden op de open vragen en van de optie "anders" zijn opgenomen in de separate bijlage.

3 SAMENVATTING BELANGRIJKSTE RESULTATEN

Extra vacatures

- De gesprekken in de schoolteams over de inzet van extra middelen om de werkdruk te verlagen (in het kader van het Werkdrukakkoord) hebben geleid tot concrete vacatures voor onderwijsassistenten, vakleerkrachten en/of andere functies. Een ruime meerderheid van de bestuurders (86%) geeft dit aan.
- Twee derde van de bestuurders (69%) geeft aan dat ze (naar verwachting) alle vacatures ingevuld krijgen. Bijna een vijfde van de bestuurders (18%) verwacht dat ze de openstaande vacatures naar aanleiding van het Werkdrukakkoord niet vervuld krijgen.

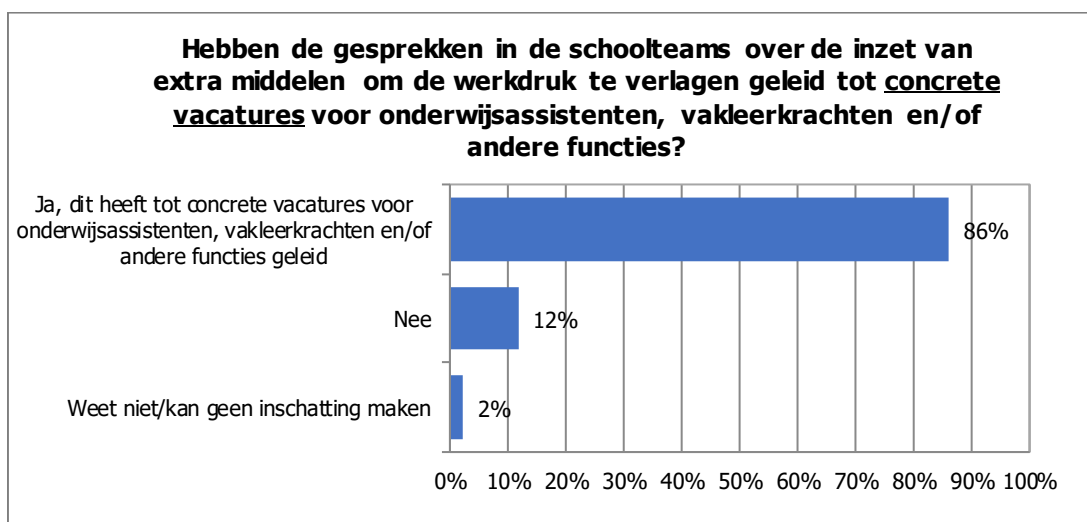
Extra middelen voor het verminderen van de werkdruk

- Het geld uit de extra middelen voor het verminderen van de werkdruk gaat naar verwachting het vaakst uitgegeven worden aan meer onderwijsassistenten (77%), meer leerkrachten (60%) en meer vakleerkrachten (43%).
- Een ruime meerderheid van de bestuurders (81%) verwacht dat de extra middelen voor het verminderen van de werkdruk binnen de organisatie zullen helpen om de werkdruk van leerkrachten te verminderen (18% verwacht een duidelijke vermindering van de werkdruk en 63% een beperkte vermindering van de werkdruk). Een zesde verwacht geen vermindering van de werkdruk.

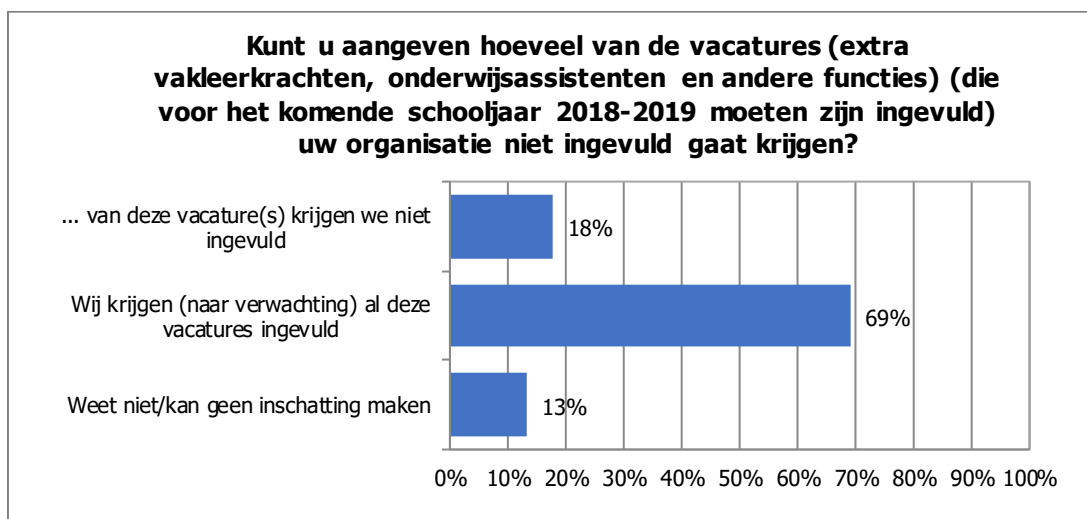
4 RESULTATEN

4.1 Extra vacatures

We hebben de bestuurders gevraagd of de gesprekken in de schoolteams over de inzet van extra middelen om de werkdruk te verlagen (in het kader van het Werkdrukakkoord) geleid hebben tot concrete vacatures voor onderwijsassistenten, vakleerkrachten en/of andere functies. Een ruime meerderheid van de bestuurders (86%) geeft aan dat dit tot concrete vacatures geleid heeft.

Aan de bestuurders die hebben aangegeven dat dit tot concrete vacatures heeft geleid hebben we gevraagd hoeveel vacatures er niet ingevuld kunnen worden. Twee derde van de bestuurders (69%) geeft aan dat ze (naar verwachting) alle vacatures ingevuld krijgen. Bijna een vijfde van de bestuurders (18%) verwacht dat ze de openstaande vacatures naar aanleiding van het Werkdrukakkoord niet vervuld krijgen.

Gemiddeld genomen hebben besturen/organisaties 0,41 vacatures naar aanleiding van het Werkdrukakkoord die zij met ingang van het nieuwe schooljaar niet ingevuld gaan krijgen.

4.2 Inzet extra middelen

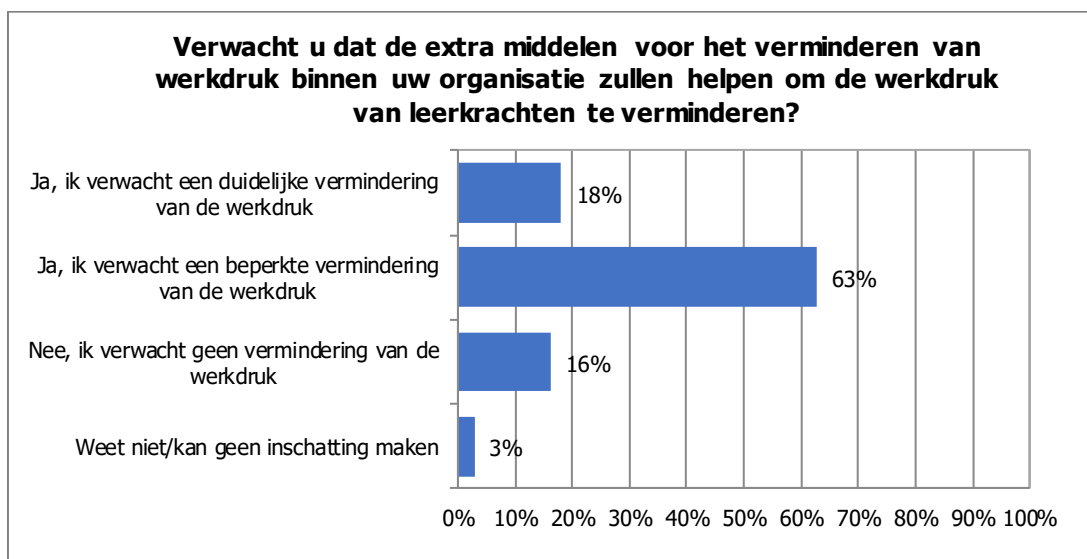
Het geld uit de extra middelen voor het verminderen van de werkdruk gaat naar verwachting het vaakst uitgegeven worden aan meer onderwijsassistenten (77%), meer leerkrachten (60%) en meer vakleerkrachten (43%).

Significante verschillen:

- Besturen met meer dan 21 scholen geven vaker aan meer onderwijsassistenten in te zetten om de werkdruk te verlagen (90%). Ook zetten ze meer ICT-middelen (47%), conciërges (33%), leerkrachten (73%) en vakleerkrachten (73%) in. Ook zetten ze meer in op het verminderen van de administratieve lasten voor leerkrachten (67%).
- Besturen met één school geven minder vaak aan meer onderwijsassistenten in te zetten om de werkdruk te verlagen (57%). Ook zetten ze minder leerkrachten (47%) en vakleerkrachten in (25%).

Een ruime meerderheid van de bestuurders (81%) verwacht dat de extra middelen voor het verminderen van de werkdruk binnen de organisatie zullen helpen om de werkdruk van leerkrachten te verminderen (18% verwacht een duidelijke vermindering van de werkdruk en 63% een beperkte vermindering van de werkdruk). Een zesde verwacht geen vermindering van de werkdruk.

4.3 Zomerschool

Tot slot is er nog een vraag over zomerscholen gesteld. Een ruime meerderheid van de bestuurders (93%) geeft aan dat hun organisatie geen lessen aanbiedt aan reguliere leerlingen tijdens de zomervakantie (zogenoemde summerschool/zomerscholen).

Organisaties/besturen die lessen aanbieden aan reguliere leerlingen tijdens de zomervakantie (zogenoemde summerschool/zomerscholen) bieden dit aan gemiddeld 52 leerlingen aan.

5 UITGEBREIDE RESPONSVERANTWOORDING

Respons naar omvang en regio

Bassischolen onder bestuur	Aantal	Percentage
Één school	105	33%
2 t/m 5 scholen	55	18%
6 t/m 10 scholen	60	19%
11 t/m 20 scholen	65	21%
21 scholen of meer	30	9%
Totaal	315	100%

Respons naar omvang	Aantal	Percentage
tot 250 leerlingen	65	21%
251-500 leerlingen	51	16%
501-1000 leerlingen	31	10%
1001-2000 leerlingen	73	23%
2001-5000 leerlingen	77	24%
5001 leerlingen of meer	18	6%
Totaal	315	100%

Respons naar regio	Aantal	Percentage
Noord	109	35%
Midden	121	38%
Zuid	85	27%
Totaal	315	100%

Nauwkeurigheidsmarges

Om inzicht te geven in de nauwkeurigheidsmarges die op elk steekproefonderzoek van toepassing zijn, is een tabel opgenomen waarin bij verschillende netto-respons-aantallen de bijbehorende nauwkeurigheidsmarges zijn vermeld. Hierbij is uitgegaan van een betrouwbaarheid van de resultaten van 95% (betrouwbaarheid = de mate waarin bij herhaalde meting dezelfde resultaten worden verkregen).

Netto-respons	Uitkomst 50%-50%	Uitkomst 75%-25%	Uitkomst 90%-10%
100	9,8%	8,5%	5,9%
200	6,9%	6,0%	4,2%
300	5,7%	4,9%	3,4%
400	4,9%	4,2%	2,9%
500	4,4%	3,8%	2,6%

Toelichting op de tabel

Bij een netto-respons van $n=300$ dient er bij een uitkomst van bijvoorbeeld '50% van de bestuurders zet een extra middel in en 50% niet' rekening mee te worden gehouden dat de werkelijke percentages zullen liggen tussen 44,3% (50% -/ 5,7%) en 55,7% (50% + 5,7%).